

Bolagsverkets remissvar på betänkandet SOU 2021:25 Struktur för ökad motståndskraft

(Ju2021/00971)

Sammanfattning

Bolagsverket ser positivt på utredningens förslag då dessa skapar en tydligare styrning och ledning av civilförsvaret. Vidare ställer sig Bolagsverket positiva till att delta som beredskapsmyndighet inom sektorn för försörjning av grunddata.

1.3 Förslag till beredskapsförordning

14 §

Det är oklart om det är ledningssystem enligt ISO 27001 som avses i utredningen. Det vore önskvärt att man förtydligade detta. Det bör även noteras att detta redan är reglerat i annan författning (MSBFS 2020:6).

15 §

Krav på rapportering av IT-incidenter till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) regleras redan i annan författning (MSBFS 2020:8). Rapporteringen avser dessutom all information som myndigheten ansvarar för och inte endast grunddata.

18 §

Det är komplicerat med flera rapporteringsvägar. Rapportering för en beredskapsmyndighet borde ske till den beredskapssektorsansvariga myndigheten som i sin tur sammanställer rapportering för berörd beredskapssektor till MSB och Regeringskansliet.

28 §

Det är otydligt hur långt den sektorsansvariga myndighetens föreskriftsrätt sträcker sig och vilka konsekvenser detta får för beredskapsmyndighetens ansvar. Kan t ex sektorsansvariga myndigheten rekvirera medarbetare från beredskapsmyndigheten och vad har då beredskapsmyndighetens chef för ansvar för sin verksamhet? Det är bra med ett tydligt mandat för samordning av beredskapssektorn men syftet med föreskriftsrätten är oklart.

1.30 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1053) om totalförvar och höjd beredskap

18 §

Det behöver förtydligas vad som avses med att kunna sända och ta emot krypterade meddelanden. Bolagsverket utgår från att det är signalskydd som avses men detta bör i så fall specificeras.

7.4.2 Beredskapssektorer inrättas

Bolagsverket ser positivt på organisationen med beredskapssektorer.

7.5.5 Försörjning av grunddata

Det är viktigt att även ta det internationella perspektivet i beaktande. Det finns internationella förpliktelser som ska upprätthållas även under höjd beredskap.

7.5.5 verksamheten

Det vore bra om det blev tydligare att förmågan att tillhandahålla grunddata under fredstida kriser och höjd beredskap riktar sig enbart till samhällsviktig verksamhet. Detta kan få konsekvensen att Bolagsverket behöver prioritera bort kunder som vi inte anser vara samhällsviktiga.

Kopplingen mellan grunddata (enligt t ex regeringsuppdraget) och informationsleverans till samhällsviktiga funktioner behöver förtydligas.

8.2.2 Kriterier för beredskapsmyndigheter

Det är rimligt att en myndighet som anses vara en beredskapsmyndighet utifrån de kriterier som ställts upp har en tjänsteman i beredskap och detta skapar en homogen struktur. Om inte samtliga myndigheter ska ha en tjänsteman i beredskap borde detta beslut fattas efter djupare analys av berörd myndighet tillsammans med MSB.

16.2.2 Höjt anslag till nya beredskapsmyndigheter

Det är svårt att uppskatta hur mycket ytterligare anslag det utökade uppdraget som beredskapsmyndighet skulle medföra för Bolagsverket utan djupare analys. Det kan konstateras att det utökade anslaget med tre årsarbetare som utredningen föreslår är osäkert och skulle behöva analyseras vidare, särskilt då de myndigheters som föreslås vara beredskapsmyndigheter har olika förutsättningar att bygga lämplig säkerhetsorganisation. Till detta kan läggas eventuell tjänsteman i beredskap vilket i sig är resurskrävande. Utredningen hänvisar till liknande utredning från Läkemiddelsverket och E-hälsomyndigheten som pekar på fem respektive sex årsarbetare. Bolagsverket gör samma initiala uppskattning som E-hälsomyndigheten att sex årsarbetskrafter är det utökade resursbehovet.

Generella kommentarer

Myndigheter som tidigare inte varit beredskapsansvariga myndigheter och som föreslås bli beredskapsmyndigheter eller sektorsansvariga myndigheter kan behöva skapa både organisation samt planera verksamheten. Därför bör beredskapsförordningen träda i kraft tidigast 1 januari 2023.

Det saknas en tydlig gränsdragning mellan beredskapsförordningens syn på samhällsviktig verksamhet och säkerhetsskyddslagens begrepp säkerhetskänslig verksamhet. Civildförsvaret får större plats i samhället och det samma gäller för säkerhetskänslig verksamhet. Det behöver förtydligas hur dessa förhåller sig till varandra.

Beredskapsmyndigheterna bör på ett tydligare sätt åläggas att kartlägga behov av samverkan med externa parter, inklusive privata aktörer som viktiga för att upprätthålla samhällsviktiga funktioner inom sektorn. När det gäller samverkan med externa parter bör det även uppmärksammas att det finns kopplingar till andra sektorer som exempelvis finansiella tjänster.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. Föredragande har varit säkerhetsansvarig Mats Svärdsudd.

Annika Stenberg

Mats Svärdsudd